

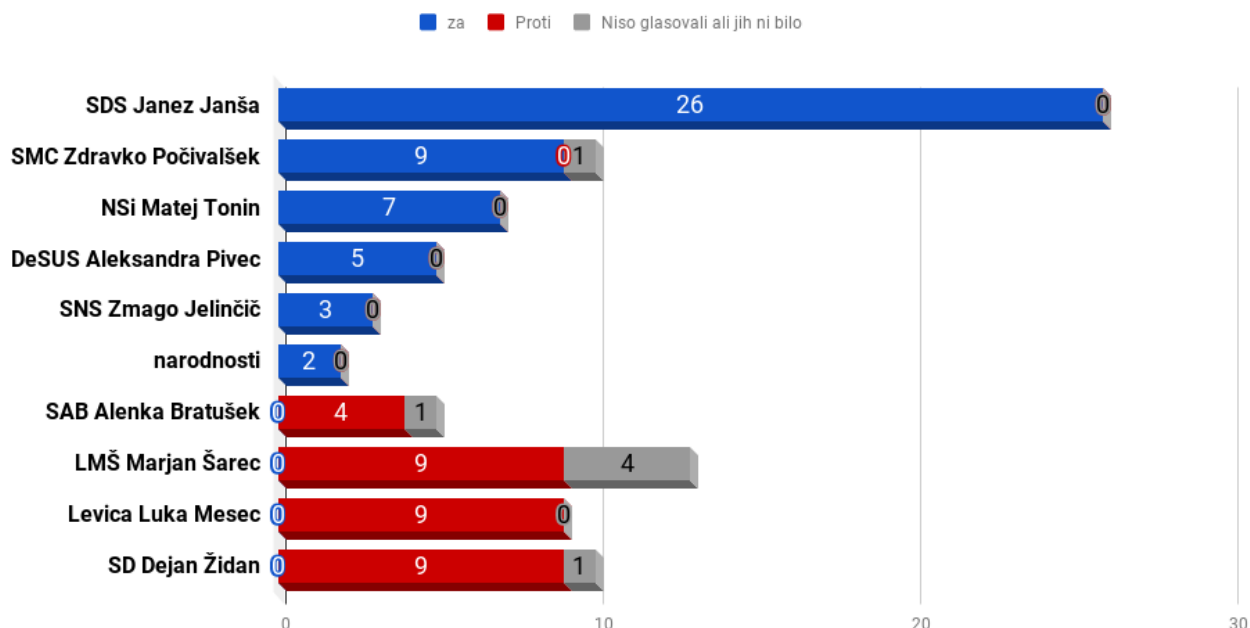
Janša: Potrebujemo pomoč, da rešimo življenja

“Apeliram na vse naše gospodarstvenike, ki imajo poslovne partnerje v tujini, na naše rojake po svetu, ki imajo kakršnekoli možnosti, da nam pomagajo. Ključni so respiratorji, naprave, ki omogočajo, da tistemu, ki ima velike težave pri dihanju zaradi te okužbe dovajamo kisik in ga ohranjamo pri življenju. V sosednji državi spremljamo situacije, ko se morajo zdravniki odločati komu reševati življenje, ker ga ne morejo vsem. Ne bom vas obremenjeval s številkami, a so nizke,” tako je **Janez Janše** (SDS) pred odločanjem državnega zbora o imenovanju nove ministrske ekipe, pozval k pomoči pri soočanju z epidemijo koronavirusa. Običajnim dolgim polemikah o novi ekipi in prevzemu oblasti, so se stranke odrekle.

Glasovanje o ministrih se je razpletlo tako:

Ministre Janeza Janše ob koaliciji podprla tudi manjšinca in SNS

Za je bilo 52, proti pa 31 poslancev

Širjenja več ni mogoče preprečiti, ker nismo reagirali pravočasno

Z izvolitvijo ministrov smo dobili vlado mesec in pol po presenetljivem odstopu **Marjana Šarca** (LMŠ) konec januarja. Šarec je z odstopom poskušal doseči predčasne volitve.

Ko je bilo jasno, da smo pred hudimi težavami, pa je Šarec že po odstopu, ki je pomenil padec vlade, najprej sklical le sekretariat sveta za nacionalno varnost, da v pogovoru ne bi sodelovala največja parlamentarna stranka, ki je danes prevzela oblast.

Pogovor o ogrožanju nacionalne varnosti v je normalni širši sestavi Šarec sklical šele, ko je bilo že zelo pozno.

Janša je napovedal, da bo nova vlada ponoči, ko se po primopredaji med Šarcem in Janšo prvič sestane, sprejemala prve ukrepe zaradi epidemije. Janša in obrambni minister Matej Tonin sta zanikala, da bi načrtovali zaprtje Ljubljane, kar se je razširilo po prestolnici. Le samoomejitve so zdaj mogoče, je dejal Janša in opozoril, da se nimamo več kam zapreti.

“Širjenja ni mogoče več preprečiti, ker nismo reagirali pravočasno. Da niso tudi drugi, je slaba tolažba,” je opozoril Janša in povzel, da so tri države v preteklosti uspele omejiti širjenje: Južna Koreja, Japonska in Tajvan. Te države so zahtevale karantene in testiranja vseh, ki so prihajali iz Kitajske in okuženih območij. Italija ni. In Slovenija pozneje tudi ne.

Janša je dejal:

“Pri nas pa so strokovnjaki govorili, da tisti, ki nimajo vidnih znakov okužbe, ne širijo okužbe. Vi se jim lahko zahvaljujete, jaz se jim ne morem. Ker to je bilo zgrešeno ravnanje.”

Janez Janša in poslanska skupina NSi Foto: DZ/Matija Sušnik

Ministri so bili izvoljeni z 52 glasovi poslancev koalicije, obeh manjšincev in SNS, proti jih je bilo 31 iz LMŠ, SD, Levice in SAB.

Za ministre **Janeza Janše** je bilo krepko več poslancev kot za ekipo **Marjana Šarca** pred letom in pol, za katero je glasovalo natančno 45 poslancev.

Celotna Janševa predstavitev ministrske ekipe in njenih načrtov, ki jo je zaznamovala epidemija koronavirusa, je bila takšna:

Država ima načrt za gripo, a to ni gripa

To ne bo običajna dodatna obrazložitev predloga ekipe, ki ste jo dodobra spoznavali zadnje štiri dni na hiringih, oziroma, na predstavitvah v matičnih delovnih telesih. Tudi, žal, ni časa za podrobnejšo predstavitev ukrepov, ki izhajajo iz naše koalicijske pogodbe in za katere sem vam takrat, ko ste odločali o mojem imenovanju, obljubil, da bo ob potrditvi vlade v državnem zboru to podrobneje razloženo. Vsi skupaj se danes ukvarjamo z bistveno bolj urgentno zadevo, razglašena je bila epidemija in najbrž ni nikogar v tej dvorani, ki se ne bi strinjal s tem, da je temu treba posvetiti vse sile.

Kljub temu pa ta visoki zbor ne bo prikrajšan za to razpravo, saj bo glede na situacijo, kakršna je tudi ne glede na spremenjene makroekonomske napovedi, vlada prisiljena v najkrajšem možnem času priti pred vas z rebalansom proračuna in takrat bo treba tudi podrobneje obrazložiti vse ukrepe in tudi naše cilje iz koalicijske pogodbe, pri katerih se bo zagotovo ponekod časovna dinamika morala prilagoditi razmeram, ki nastajajo in katerih nekih končnih posledic, oziroma, učinkov v tem trenutku še ni možno z gotovostjo oceniti.

Ekipa, ki še čaka na vaše zaupanje in na vašo potrditev, zahvaljujem se vam tudi zato, da ste bili ekspeditivni pri hiringih, tako, da se je lahko ta seja, ki je bila sicer planirana za naslednji teden, zgodila že danes in ekipa, ki še niti nima formalne potrditve se v zadnjih nekaj dneh trudi, da pripravi za prvo sejo Vlade, ki se bo zgodila eno uro po tem glasovanju, če bo pozitivno.

Vse tiste ukrepe, ki jih je potrebno nemudoma storiti ali, ki bi jih že zdavnaj morali storiti in ki lahko omogočijo, da širitev koronavirusa v Sloveniji upočasnimo, zaustaviti ga ni

več mogoče, tudi ni nobene druge evropske države ali katerekoli države vsaj ne na zahodni polobli, kjer bi bilo to dejansko mogoče, gre samo za bitko s časom in kapacitetami in to bitko je potrebno dobiti, kolikor je še možno.

Zato, da se bo to zgodilo, je potrebna dosledna učinkovita ne samo dnevna, ampak urna koordinacija v Sloveniji, potrebno je to usklajevanje najprej s sosednjimi državami, kjer smo pogrneli na izpitu v zadnjih dneh in tudi znotraj Evropske unije, kjer je bila reakcija pristojnih institucij žal podobna tisti v času migrantske krize 2015, se pravi, ko je bilo podcenjeno tisto kar prihaja in so bile tudi reakcije pozne, kaotične, ne usklajene, predvsem pa brez nekega strateškega pristopa.

No, ta koordinacija na evropski ravni se zdaj izboljšuje in upajmo, da bo mogoče tudi znotraj tega zagotoviti določene ukrepe ali pa določeno solidarnost, ki jo v tem trenutku potrebujemo, pa tudi še nekatere druge države.

V zadnjih tednih ste poslušali vsak dan, kako ima Slovenija pripravljen načrt za epidemijo, treba je samo razglasiti, potem vstopi v veljavo načrt in vse bo potekalo po tem načrtu. Slovenija ima državni načrt za epidemijo. Mislim, da je objavljen na spletnih straneh že od leta 2017. Ampak to je načrt za epidemijo gripe. Ta epidemija, ki je bila razglašena včeraj in še prej pandemija s strani Svetovne zdravstvene organizacije pa seveda ni epidemija gripe. Določene posledice so podobne, ko gre za funkcioniranje družbe, tudi mnogi ukrepi so podobni oziroma enaki. Niso pa v tem načrtu seveda vsi potrebni ukrepi, ki jih je potrebno izvajati in ki bi jih morali že izvajati zato, da bi bili tukaj učinkoviti.

Sedaj smo pač v fazi, ko se dopolnjujejo tako načrti, kot seveda tudi ukrepi, se pravi se delata dve stvari naenkrat in to nikoli ni pač idealna situacija. Tudi nekateri ukrepi, ki so bili dogovorjeni, izvedeni oziroma formalno naročeni se pač niso izvajali, še danes mislim, da ni bilo zdravstvene

kontrole na ljubljanskem letališču, na Letališču Jožeta Pučnika. Verjetno je to edino letališče v Evropi, ki je še brez tega.

Kljub temu, da so bili formalni sklepi sprejeti smo pač v nekem specifičnem položaju, ko marsikatera linija ne deluje. Na mejah imamo gnečo s tovornim prometom. Morali bi vedeti, da je Srbija zaprla mejo, ker je potem tudi Hrvaška, bi morali pač tudi mi takrat reagirati. Jaz verjamem, da so mnogi, ki so za to zadolženi, poročali, samo koordinacije tukaj ni delovala in danes se že cel dan ukvarjamo, imamo klice od predsednikov vlade o Romunije do Italije, kjer pač marsikaj kar je bila Slovenija sicer, bom rekel, dolžna narediti je bilo nujno narediti, pač ni bilo narejeno, tako da bi bilo selektivno. Treba pa je povedati, da tudi marsikdo drug v naši soseščini ni ravnal tako, da bi bilo varno do njega in do sosedov.

Da zelo skrajšam vse skupaj. Pred nami je čas, kjer bodo kritične predvsem tri točke. Prva je naša sposobnost, da upajmo za kratek čas spremenimo naše navade, da drastično spremenimo naše navade. Sami veste iz običajnega življenja, da je to najtežje, ko gre za spremembo navad za večjo skupino, v tem primer za narod, za državo, pravzaprav za celo Evropo, katere del smo, mi nismo ločeni od drugih z oceani, pa še tam virus pride čez. Skratka, sprememba navad je ključna v tem primeru.

Ko gre za mlado generacijo, rečemo, na tem mestu, vedno smo vas podili stran od telefonov in mobilnih naprav, ampak sedaj pa je čas za družabna omrežja, za druženja na internetu, za druženje na daljavo. To je bistveno bistveno bolj varno kot kakršnakoli oblika druženja v teh časih. Tudi škodljive posledice, čeprav tudi tukaj so, bodo bistveno manjše. Se pravi, od tega, kako bomo sposobni drastično spremeniti v prihodnjih dneh in tednih, upajmo, da ne za dalj časa, naše navade bo odvisno, kako uspešno bomo mi upočasnili širjenje virusa v Sloveniji.

To bo odvisno tudi od tega, koliko bomo sposobni pokazati samoiniciativnosti. Od samoiniciativnosti v družini, v krajevni skupnosti, v občini, v podjetjih, povsod, kjer se je treba kakorkoli organizirati. Tukaj noben ukrep, ki se bo sprejemal najbrž ne more biti hitrejši od tega, kar lahko mi sami naredimo.

Ne čakati na to, da vam nekdo reče, zdaj pa morate to narediti, če so splošna vodila v okviru katerih lahko sam vsak z zdravo pametjo presodi, kako v tej situaciji ravnati. Ne obremenjujmo tukaj že drastično preobremenjenega zdravstvenega sistema, ki ima težave s kapacitetami in tudi z organizacijo že v normalnem stanju in zdaj marsikje poka po širih in prihodnjih dneh bo to še bistveno huje.

Se reorganizira, reorganizacija se je začela in upajmo, da bo dokončana pravočasno. Torej, samoiniciativno vsakega med nami, predvsem pa odločevalcev na vseh nivojih, bo najbolj ključna v naslednjih dneh in tednih. Zdaj, druga takšna točka je naša sposobnost, oziroma, sposobnost pristojnih v tem primeru, da povečamo kapacitete monitoringa, kapacitete, ki omogočajo testiranje, odkrivanje, lociranje širjenj.

Čeprav smo tukaj v veliki meri primerne čase zamudili, kljub temu pa je to še vedno edini način, da približno vemo kako določati prioritete, da vemo kam usmerjati resurse in da ne preobremenimo sistema, ki je tukaj prvi v reakciji.

In tretja takšna kritična točka je glede na izkušnje iz drugih držav, še posebej sosednje države, oskrba težko obolelih, ki jih tukaj nekaj odstotkov v vsakem primeru je. Tudi mi že imamo tudi nekatere v kritičnem stanju.

Tukaj ne gre samo za to, da se zdravstveni sistem organizira, v tej smeri gre tudi za to, da so kapacitete za tiste, ki potrebujejo največjo skrb in teh je najmanj nekaj odstotkov, v Sloveniji zelo omejene, in da trenutno na trgu nekaterih sredstev enostavno ni ali pa so dobavni roki tako dolgi, da

praktično nič ne pomagajo, tako da tudi s tega mesta apeliram na vse naše gospodarstvenike, ki imajo poslovne partnerje v tujini, na naše rojake po svetu, ki imajo kakršnekoli možnosti, da nam pri tem pomagajo.

Ključni so tukaj ventilatorji oziroma respiratorji, naprave ki omogočajo, da tistemu ki ima velike težave pri dihanju zaradi te okužbe dovajamo kisik in ga ohranjamo pri življenju. V sosednji državi spremljamo situacije, ko se morajo zdravniki odločiti komu potem rešujejo življenje, ker ga ne morejo vsem. Ne bom vas obremenjeval s številkami, so nizke recimo v primerjavi z Združenimi državami.

Včasih tukaj slišimo velike kritike njihovega zdravstvenega sistema, imamo desetkrat manj teh naprav na glavo prebivalca. Ekipa o kateri boste danes odločali, brez da bi imela pooblastila, cel dan pripravlja ukrepe o katerih bomo razpravljali na seji Vlade, ki se bo začela uro po končani seji, če boste ekipo potrdili. Naslednji teden upajmo, da bodo razmere to omogočale, bo zagotovo tudi predlog za izredno sejo Državnega zbora za sprejem nekaterih interventnih zakonov oziroma ukrepov, ki jih je predlagala že Vlada, ki odhaja in temu bo verjetno treba dodati še marsikaj.

Tudi preventivne ukrepe za to, da se ne zruši naš finančni in gospodarski sistem, še posebej ne njegovi vitalni deli, ki jih v tem trenutku najbolj potrebujemo. Toliko.

Pač, opravičujem se, ker ni bilo možno izpolniti obljube in iz prve faze potrjevanja te Vlade, ampak dejansko je situacija takšna, da apeliram na to, da se ji vsi posvetimo. Nenazadnje smo, ni samo Vlada tista, vsi v tej dvorani smo tisti, ki smo ne glede na politične razlike in običajne prepire – za vse to bo še čas – v prihodnje poklicani in odgovorni za to, da se v tej situaciji obnašamo tako, da bo cena te epidemije čim nižja.

Hvala lepa."